

L E G E

cu privire la migrațiune

Parlamentul adoptă prezenta lege organică

Capitolul I

DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1. Noțiuni principale

În sensul prezentei legi, se definesc următoarele noțiuni principale:

migrațiune – permutare teritorială a persoanelor, însoțită de schimbarea locului de trai;

cetățean străin – persoană care nu are cetățenia Republicii Moldova, dar are dovada apartenenței sale la un alt stat;

apatrid – persoană care nu are cetățenia Republicii Moldova și nici dovada apartenenței sale la un alt stat;

imigrant – cetățean străin sau apatrid care a obținut dreptul de a se stabili cu traiul permanent sau temporar în Republica Moldova și care pierde acest statut o dată cu părăsirea teritoriului țării sau cu dobândirea cetățeniei Republicii Moldova în conformitate cu legislația în vigoare;

emigrant – cetățean al Republicii Moldova care pleacă peste hotare pentru a se stabili cu traiul permanent sau temporar pe teritoriul altui stat;

migrațiune de muncă – plecare benevolă a cetățenilor Republicii Moldova peste hotare, precum și intrare benevolă a cetățenilor străini sau a apatrizilor pe teritoriul Republicii Moldova, cu scopul de a desfășura activitate de muncă;

lucrător imigrant – cetățean străin sau apatrid care, în conformitate cu prezenta lege, are dreptul de a desfășura activitate de muncă pe teritoriul Republicii Moldova;

lucrător emigrant – cetățean al Republicii Moldova care locuiește permanent în țară și care se deplasează din proprie dorință în altă țară cu scopul de a desfășura activitate de muncă în condiții legale;

lucrător detașat – angajat trimis de un patron străin cu sediul pe teritoriul unui alt stat să desfășoare activitate de muncă în Republica Moldova ori angajat trimis de un patron din Republica Moldova să desfășoare activitate de muncă pe teritoriul altui stat, cu menținerea calității de angajat al patronului din țara de origine, salariul fiindu-i achitat de patronul care l-a detașat;

migrațiune frontalieră – deplasare a persoanei în/din teritoriul Republicii Moldova din/în teritoriul altui stat în zonele de frontieră în scopul desfășurării activității de muncă în bază de contract, cu condiția locuirii permanente pe teritoriul țării al cărei cetățean este și reîntoarcerii zilnice sau cel puțin o dată în săptămână la domiciliul său stabil;

migrațiune ilegală – intrarea în Republica Moldova, șederea în și ieșirea din teritoriul ei, cu încălcarea legislației în vigoare a Republicii Moldova;

repatriat – cetățean al Republicii Moldova și/sau persoană care s-a născut în Republica Moldova și urmașii acestora, precum și persoană care anterior a locuit permanent în Republica Moldova cel puțin 10 ani și are dreptul la domiciliu stabil pe teritoriul Republicii Moldova în condițiile legii;

adeverință de imigrant – act oficial, eliberat în condițiile legii, care confirmă statutul de imigrant al cetățeanului străin sau al apatridului pe teritoriul Republicii Moldova;

permis de muncă – act oficial, eliberat în condițiile legii, care confirmă dreptul cetățeanului străin sau al apatridului de a desfășura activitate de muncă pe teritoriul Republicii Moldova;

confirmare de repatriere – act oficial, eliberat în condițiile legii, care confirmă statutul de repatriat în teritoriul Republicii Moldova;

permis de ședere – act oficial, eliberat în condițiile legii, care confirmă șederea legală a cetățeanului străin sau a apatridului pe teritoriul Republicii Moldova;

cotă de imigrare – numărul limită al cetățenilor străini și apatrizilor, cărora li se permite imigrarea în teritoriul Republicii Moldova, calculat anual în dependență de numărul total al populației țării;

sistem informațional automatizat al migrațiunii populației – sistem de evidență, control și studiere a dezvoltării proceselor migraționale.

Articolul 2. Obiectul de reglementare

Prezenta lege reglementează raporturile ce apar în domeniul migrațiunii în Republica Moldova în conformitate cu Constituția Republicii Moldova și cu normele dreptului internațional.

Articolul 3. Principiile migrațiunii

Principiile migrațiunii sînt:

- a) respectarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, prevăzute de Constituția Republicii Moldova, de alte acte normative și de tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte;
- b) asigurarea corespunderii legislației Republicii Moldova în domeniul migrațiunii normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional;
- c) asigurarea dreptului oricărui cetățean al Republicii Moldova la libera circulație;
- d) neadmiterea discriminării, limitării în drepturi și în libertăți pe motiv de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere, origine socială sau oricare alte motive;
- e) respectarea legislației Republicii Moldova de către migranți, repatriați și refugiați.

Articolul 4. Obiectivele legii

Obiectivele de bază ale prezentei legi sînt:

- a) reglementarea proceselor migraționale în Republica Moldova;
- b) asigurarea respectării drepturilor și intereselor legitime ale migranților;
- c) asigurarea protecției sociale a migranților;
- d) contribuirea la asigurarea securității naționale, la securizarea frontierei de stat și la respectarea intereselor statului în ce privește dezvoltarea proceselor migraționale;

e) asigurarea controlului asupra proceselor migraționale la frontiera de stat și asupra respectării regimului de ședere a cetățenilor străini și a apatrizilor pe teritoriul țării;

f) prevenirea și combaterea migrațiunii ilegale și a traficului ilicit de ființe umane.

Articolul 5. Legislația cu privire la migrațiune

(1) Legislația cu privire la migrațiune include Constituția Republicii Moldova, prezenta lege, alte acte normative și tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte.

(2) În cazul în care tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte stabilesc alte norme decât cele prevăzute de prezenta lege, prioritate au reglementările tratatelor internaționale.

Articolul 6. Sfera de aplicare a legii

(1) Prevederile prezentei legi se extind asupra cetățenilor străini și apatrizilor aflați pe teritoriul Republicii Moldova, asupra persoanelor fizice și juridice, indiferent de tipul de proprietate și forma juridică de organizare, asupra autorităților administrației publice, asupra cetățenilor Republicii Moldova care emigrează peste hotare, asupra persoanelor care solicită statut de repatriat sau cărora li s-a acordat acest statut.

(2) Sub incidența prezentei legi nu cad următoarele categorii de persoane:

a) personalul misiunilor diplomatice și consulare acreditate în Republica Moldova și membrii familiilor;

b) personalul misiunilor permanente și reprezentanțelor organismelor internaționale cu sediul în Republica Moldova și membrii familiilor;

c) corespondenții și jurnaliștii străini acreditați în Republica Moldova;

d) persoanele pentru care, conform tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte, este stabilit un alt mod de legalizare pe teritoriul țării.

(3) Statutul refugiaților și solicitanților de azil se reglementează prin Legea nr.1286-XV din 25 iulie 2002 cu privire la statutul refugiaților și prin tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte.

Capitolul II

COMPETENȚA AUTORITĂȚILOR PUBLICE
ÎN DOMENIUL MIGRAȚIUNII

Articolul 7. Competența autorităților publice

(1) Politica migrațională a Republicii Moldova este promovată de către autoritățile publice, în limitele atribuțiilor ce le revin în conformitate cu Constituția Republicii Moldova și cu legislația în vigoare.

(2) Realizarea politicii migraționale revine Departamentului Migrațiune, abilitat cu funcțiile de coordonare și reglementare a proceselor migraționale, în colaborare cu alte organe de stat, cu sindicatele și cu organizațiile neguvernamentale.

Articolul 8. Competența Departamentului Migrațiune

(1) Departamentul Migrațiune este un organ al administrației publice centrale, abilitat să promoveze o politică de stat unică în domeniul migrațiunii.

(2) Departamentul Migrațiune:

a) înaintează propuneri privind direcțiile prioritare ale politicii migraționale a statului și coordonează activitatea autorităților administrației publice în vederea realizării acestei politici, în limitele competenței;

b) propune strategii de dezvoltare și soluții de reformă în domeniul migrațiunii, în concordanță cu prevederile Concepției politicii migraționale a Republicii Moldova;

c) contribuie la armonizarea legislației naționale în domeniul migrațiunii cu legislația internațională;

d) participă la elaborarea instrumentelor juridice multilaterale în cadrul organizațiilor internaționale la care Republica Moldova este parte;

e) reprezintă, în modul stabilit, Guvernul în raporturile cu organisme internaționale care activează în domeniul migrațiunii, stabilește cadrul colaborării multilaterale în domeniu;

f) cooperează cu organisme internaționale și reprezentanțele acestora, precum și cu organe similare din alte state în vederea soluționării problemelor în domeniul migrațiunii;

g) elaborează și negociază proiecte de tratate internaționale în domeniu în modul stabilit de legislație;

h) supraveghează și ține sub control respectarea legislației în domeniul migrațiunii, în condițiile prezentei legi;

i) elaborează proiectul de hotărîre a Guvernului privind stabilirea cotei anuale de imigrare;

j) monitorizează, cu participarea autorităților de resort, sistemul de evidență și control al cetățenilor străini și apatrizilor sosiți în Republica Moldova și al cetățenilor Republicii Moldova care pleacă peste hotare;

k) eliberează, la cerere, invitații pentru cetățenii străini și pentru apatrizi;

l) acordă statut de imigrant, de repatriat sau de refugiat, eliberează adeverințe de imigrant, documente de identitate pentru refugiați, permise de muncă, confirmări de repatriere și de vânzare-cumpărare a imobilelor de către cetățenii străini și apatrizi;

m) prelungește termenul de ședere și viza de intrare, eliberează viza de ieșire, efectuează alte modificări în actele ce legalizează șederea cetățenilor străini și apatrizilor în Republica Moldova;

n) ia decizii privind stabilirea cu traiul permanent sau temporar pe teritoriul Republicii Moldova a cetățenilor străini și apatrizilor;

o) înregistrează, în modul stabilit, contractele individuale de muncă ale cetățenilor Republicii Moldova angajați peste hotare;

p) informează potențialii migranți referitor la regulile de intrare și de ședere în statul angajator, referitor la activitatea de muncă și la condițiile de trai în acest stat;

r) participă la controlul activităților legate de plasarea în câmpul muncii peste hotare a cetățenilor Republicii Moldova;

s) efectuează controlul legalității angajării în câmpul muncii pe teritoriul Republicii Moldova a cetățenilor străini și a apatrizilor;

t) asigură acumularea, păstrarea, prelucrarea, difuzarea și schimbul de informații referitoare la procesele migraționale pe plan intern și extern;

u) păstrează și completează, în colaborare cu alte organe ale administrației publice centrale, baza de date privind evidența cetățenilor străini și apatrizilor, aflați pe teritoriul Republicii Moldova;

v) participă la elaborarea propunerilor privind implementarea programelor de adaptare a migranților în societate;

x) participă la controlul respectării de către cetățenii străini și apatrizi a regimului de ședere în Republica Moldova.

(3) Departamentul Migrațiune activează în bază de regulament aprobat de Guvern.

(4) Departamentul Migrațiune este condus de directorul general numit în funcție de Guvern.

(5) Activitatea Departamentului Migrațiune este finanțată de la bugetul de stat, din contul mijloacelor extrabugetare, obținute de la prestarea serviciilor, și din alte surse.

Articolul 9. Competența altor organe ale administrației publice

(1) Organele administrației publice centrale, în limitele competenței lor în domeniul migrațiunii:

a) contribuie la promovarea și realizarea politicii migraționale a statului în raporturile de drept internațional;

b) întocmesc și verifică actele referitoare la cetățenii străini și la apatrizii care doresc să imigreze în țară și eliberează vize de intrare;

c) apără interesele cetățenilor Republicii Moldova aflați peste hotare prin intermediul serviciilor diplomatice;

d) combat migrațiunea ilegală și traficul ilicit de ființe umane și iau măsuri de prevenire a acestor fenomene;

e) expulzează și extrădează, după caz, cetățenii străini și apatrizii, întreprind alte acțiuni prevăzute de legislație;

f) depistează persoanele care au legătură cu organizațiile teroriste internaționale, cu traficul ilicit de ființe umane, cu vânzările de arme, de droguri etc. și iau măsuri privind interzicerea intrării în țară a acestor persoane sau expulzarea lor;

g) verifică datele referitoare la persoanele care doresc să imigreze în țară;

h) studiază cererea pieței interne a muncii în scopul utilizării forței de muncă străine;

i) eliberează permis de ședere cetățenilor străini sau apatrizilor în baza deciziei Departamentului Migrațiune;

j) elaborează sistemul informațional automatizat al migrațiunii populației;

k) asigură efectuarea controlului la punctele de trecere a frontierei de stat și evidența persoanelor care au traversat frontiera de stat;

l) include în sistemul informațional unic datele referitoare la persoanele care traversează frontiera de stat.

(2) În scopul promovării și realizării eficiente a politicii migraționale, Ministerul Afacerilor Externe, Ministerul Afacerilor Interne, Departamentul Trupelor de Grăniceri, Departamentul Tehnologii Informaționale, autoritățile administrației publice locale, organele de drept, organele fiscale, întreprinderile, instituțiile, organizațiile cu orice formă juridică de organizare sînt obligate să informeze, în termen de 10 zile, Departamentul Migrațiune, după cum urmează:

a) Ministerul Afacerilor Externe – despre vizele de intrare eliberate;

b) Departamentul Trupelor de Grăniceri – despre cetățenii străini, apatrizii și cetățenii Republicii Moldova care au intrat și au ieșit sau cărora le-a fost interzisă intrarea sau ieșirea din țară;

c) Departamentul Tehnologii Informaționale – despre schimbările survenite în starea familială a imigrantului sau a refugiatului, despre înregistrarea agenților

economici cu participarea cetățenilor străini, precum și despre actele de identitate eliberate imigranților și refugiaților sau anulate;

d) autoritatea administrației publice locale – despre plecarea înainte de termen a imigrantului de pe teritoriul administrat de ea;

e) Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Justiției, Procuratura Generală, Serviciul de Informație și Securitate – despre încălcările comise de imigranți, de solicitanții de azil și de refugiați, precum și despre deciziile instanțelor judecătorești referitoare la decăderea acestora din drepturile lor părintești;

f) organele fiscale – despre cazurile de eludare a legislației fiscale de către persoanele fizice și juridice ai căror conducători sînt cetățeni străini;

g) întreprinderea, instituția, organizația cu orice formă juridică de organizare – despre desfacerea contractului individual de muncă încheiat cu imigrantul sau despre încetarea relațiilor de muncă cu imigrantul care a decedat, a fost declarat dispărut fără veste ori a fost declarat decedat;

h) instituțiile de învățămînt și de cercetări științifice, publice sau private – despre terminarea sau suspendarea studiilor ori a cercetărilor științifice, despre transferarea elevilor, studenților, rezidenților, doctoranzilor și postdoctoranzilor străini la alte instituții de învățămînt, instituții, întreprinderi, organizații sau despre exmatricularea acestora.

(3) Departamentul Migrațiune va informa, în termen de 10 zile, Ministerul Afacerilor Interne și Departamentul Tehnologii Informaționale despre anularea, înainte de expirarea termenului de valabilitate, a adeverințelor de imigrant, a permiselor de muncă și a documentelor de identitate ale refugiaților.

Capitolul III

EMIGRAREA ȘI IMIGRAREA

Articolul 10. Emigrarea

(1) Cetățenii Republicii Moldova au dreptul să-și stabilească domiciliul și locul de muncă în afara hotarelor țării conform legislației în vigoare.

(2) Plecarea liberă din țară a cetățenilor Republicii Moldova nu poate fi îngădită decît în cazurile prevăzute la art.12, precum și în alte cazuri stipulate de legislație.

(3) Evidența cetățenilor Republicii Moldova, cetățenilor străini și apatrizilor care pleacă din țară este ținută în modul stabilit.

Articolul 11. Emigrarea minorilor

(1) Copiii, pînă la atingerea majoratului, pot emigra împreună cu părinții lor.

(2) În cazul în care minorul emigrează cu unul din părinți, este necesar consimțământul autentificat de notar al celui alt părinte. Minorii în vîrstă de 12-18 ani care pleacă cu traiul în străinătate cu unul din părinți își prezintă consimțământul autentificat de notar.

(3) În cazul în care minorul emigrează fără părinți, este necesar consimțământul acestora autentificat de notar.

(4) Minorii în vîrstă de pînă la 18 ani pot beneficia de dreptul de a ieși din țară în conformitate cu legislația în vigoare.

Articolul 12. Restricții privind emigrarea

Nu pot emigra persoanele care:

- a) își ispășesc pedeapsa în baza hotărîrii instanței judecătorești, sînt trase la răspundere penală sau se află sub urmărire penală;
- b) conform hotărîrii instanței judecătorești, au obligații patrimoniale față de stat, față de unele persoane fizice și/sau juridice.

Articolul 13. Imigrarea

(1) Cetățenii străini și apatrizii pot imigra în Republica Moldova în conformitate cu prevederile prezentei legi, ale altor acte normative, ale tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte.

(2) Evidența cetățenilor străini și a apatrizilor, precum și a cetățenilor Republicii Moldova care intră în țară, este ținută în modul stabilit.

(3) În virtutea unor cauze obiective legate de asigurarea securității naționale, de menținerea ordinii, ocrotirea sănătății sau moralei publice, Parlamentul poate limita ori suspenda imigrarea.

(4) Limitarea ori suspendarea imigrării nu constituie un obstacol pentru stabilirea cu traiul în Republica Moldova a repatriaților.

Articolul 14. Cota de imigrare

(1) Cota de imigrare în Republica Moldova se stabilește anual de către Guvern, la propunerea Departamentului Migrațiune, în limita acesteia nefiind incluse persoanele care au obținut statut de repatriat.

(2) Cota anuală de imigrare în ansamblu pe țară nu poate fi mai mare de 0,05 la sută din numărul total al populației cu domiciliu stabil pe teritoriul Republicii Moldova.

Articolul 15. Restricții privind imigrarea

(1) Se interzice imigrarea cetățenilor străini și apatrizilor care:

- a) prezintă pericol pentru securitatea națională, pentru ordinea, sănătatea sau morala publică;
- b) au săvârșit infracțiuni contra păcii, contra securității omenirii, infracțiuni grave de altă natură, inclusiv militare, definite în actele internaționale;
- c) au antecedente penale nestinse;
- d) suferă de maladii care prezintă pericol pentru sănătatea publică.

(2) Se interzice, pentru o anumită perioadă de timp, imigrarea cetățenilor străini și apatrizilor care:

- a) anterior au fost expulzați – pentru 5 ani;
- b) au încălcat anterior regimul de ședere în țară – pentru 3 ani;
- c) au desfășurat activitate de muncă în mod ilegal – pentru 3 ani;
- d) au comunicat cu premeditare informații false despre sine – pentru un an.

(3) Sub incidența prevederilor alin.(2) nu cad persoanele care au copii comuni cu persoane cu domiciliu stabil pe teritoriul Republicii Moldova.

Articolul 16. Migrațiunea de familie

(1) Migrațiunea de familie are drept scop reîntregirea familiei și păstrarea integrității acesteia. Familia imigrantului poate să includă: soția (soțul), copiii, părinții, precum și persoanele asupra cărora este stabilită tutela sau curatela.

(2) Persoanele specificate la alin.(1), cu excepția copiilor minori și a soției (soțului), pot imigra în Republica Moldova pentru trai permanent numai în cazul când se stabilesc cu traiul la persoane cu domiciliu stabil pe teritoriul Republicii Moldova de cel puțin 3 ani.

(3) Persoanele care doresc să se stabilească cu domiciliu stabil pe teritoriul Republicii Moldova în scopul reîntregirii familiei vor solicita adeverință de imigrant și vor confirma că dispun de spațiu locativ și de mijloace de existență suficiente pentru satisfacerea necesităților familiei reîntregite.

Articolul 17. Migrațiunea de muncă

(1) Migrațiunea de muncă se reglementează în conformitate cu politica de stat a Republicii Moldova în domeniul utilizării forței de muncă și are drept scop încadrarea în câmpul muncii a lucrătorilor imigranți care posedă specialități deosebit de solicitate în țară și a specialiștilor de calificare înaltă, atragerea investițiilor, precum și plasarea în câmpul muncii peste hotare a cetățenilor Republicii Moldova în scopul reducerii șomajului intern.

(2) Imigrantul își desfășoară activitatea de muncă în baza permisului de muncă, eliberat în modul stabilit la art.25.

(3) Organizarea activităților de plasare în câmpul muncii peste hotare a cetățenilor Republicii Moldova se face în baza licenței obținute în conformitate cu legislația în vigoare.

(4) Autoritatea publică, abilitată cu funcția de licențiere a activităților legate de plasarea în câmpul muncii peste hotare a cetățenilor Republicii Moldova, prezintă Departamentului Migrațiune informația privind licențele eliberate în termen de 5 zile de la data eliberării acestora.

(5) Persoanele fizice și juridice care desfășoară activități legate de plasarea în câmpul muncii peste hotare a cetățenilor Republicii Moldova sînt obligate să prezinte la Departamentul Migrațiune contractele individuale de muncă, încheiate de către lucrătorii emigranți cu patronii străini și contractele de colaborare cu partenerii de peste hotare.

(6) Persoanele fizice și juridice care nu dispun de licență, dar care desfășoară activități legate de plasarea în câmpul muncii peste hotare a cetățenilor Republicii Moldova, inclusiv activități legate de formarea băncii de date, publicarea anunțurilor, difuzarea informației cu privire la patronii și intermediarii străini, poartă răspundere în conformitate cu legislația în vigoare.

Articolul 18. Migrațiunea frontalieră

Migrațiunea frontalieră a populației se reglementează în temeiul tratatelor bilaterale încheiate între Republica Moldova și statele vecine.

Articolul 19. Migrațiunea pentru obținerea studiilor

(1) Migrațiunea pentru obținerea studiilor poate avea loc conform tratatelor încheiate de Republica Moldova cu alte state, precum și în baza contractelor încheiate de instituțiile de învățămînt din Republica Moldova, autorizate în modul

stabilit, cu persoane fizice sau juridice străine. Cetățenii străini și apatrizii pot fi înmatriculați în instituțiile de învățământ în baza invitației acestor instituții.

(2) Cetățenii străini sau apatrizii înmatriculați în instituțiile de învățământ din Republica Moldova în condițiile legii beneficiază de aceleași drepturi și au aceleași obligații ca și elevii și studenții din Republica Moldova.

(3) Cetățenilor străini și apatrizilor înmatriculați la studii cu forma de învățământ fără frecvență nu li se eliberează adeverință de imigrant.

Articolul 20. Repatrierea

(1) Dreptul de repatriere se acordă următoarelor categorii de persoane care solicită domiciliu stabil pe teritoriul Republicii Moldova:

a) cetățenilor Republicii Moldova și/sau persoanelor care s-au născut în Republica Moldova și urmașilor acestora, indiferent de locul lor de trai;

b) persoanelor care au locuit permanent pe teritoriul Republicii Moldova cel puțin 10 ani și au plecat peste hotare pentru a-și stabili domiciliul, la muncă, la studii sau la tratament;

c) persoanelor eliberate din locuri de detenție situate în afara țării, care pînă la săvîrșirea infracțiunii au locuit permanent pe teritoriul Republicii Moldova.

(2) Persoanelor specificate la alin.(1) statutul de repatriat li se acordă de către Departamentul Migrațiune, eliberîndu-li-se confirmare de repatriere.

Capitolul IV

STATUTUL DE IMIGRANT

Articolul 21. Acordarea și încetarea statutului de imigrant

(1) Statutul de imigrant se acordă cetățeanului străin sau apatridului din momentul obținerii adeverinței de imigrant.

(2) Statutul de imigrant încetează o dată cu obținerea cetățeniei Republicii Moldova sau o dată cu emigrarea pentru domiciliere stabilă peste hotarele țării.

Articolul 22. Drepturile și libertățile imigranților. Restricții

(1) Imigranții beneficiază pe teritoriul Republicii Moldova de toate drepturile și libertățile prevăzute de legislația în vigoare a Republicii Moldova, cu restricțiile stabilite la alin.(2).

(2) În conformitate cu legislația în vigoare, imigranții nu au dreptul:

- a) să fie desemnați în funcții sau antrenați în activități pentru care, în conformitate cu legislația în vigoare, se cere cetățenia Republicii Moldova;
- b) să aleagă și să fie aleși în organele executive, legislative și în alte organe eligibile;
- c) să organizeze sau să participe la manifestații ori întruniri care aduc atingere ordinii publice sau periclitizează securitatea națională;
- d) să organizeze pe teritoriul țării partide politice sau alte grupări similare și să fie membri ai acestora;
- e) să finanțeze partide, alte organizații social-politice, grupări sau manifestații;
- f) să satisfacă serviciul militar în forțele armate ale Republicii Moldova;
- g) să desfășoare activitate de muncă pe teritoriul Republicii Moldova fără a obține permis de muncă.

Articolul 23. Obligațiile imigranților

Imigranții sînt obligați:

- a) să respecte Constituția Republicii Moldova și legislația în vigoare;
- b) să-și legalizeze șederea în teritoriul Republicii Moldova în modul stabilit;
- c) să se prezinte, în termen de 3 zile (cu excepția zilelor de odihnă și de sărbătoare) de la data eliberării adeverinței de imigrant, la autoritatea de evidență și documentare a populației pentru obținerea permisului de ședere;
- d) să părăsească teritoriul Republicii Moldova la expirarea termenului de ședere stabilit;
- e) să achite impozitele, taxele și alte plăți în conformitate cu legislația în vigoare, dacă tratatele internaționale nu prevăd altfel;
- f) să treacă examenul medical în scopul depistării virusului imunodeficient uman (HIV), maladiei SIDA și altor maladii ce prezintă pericol pentru sănătatea publică.

Capitolul V

LEGALIZAREA IMIGRANȚILOR

Articolul 24. Adeverința de imigrant

(1) Cetățenii străini și apatrizii care au intrat în Republica Moldova se pot stabili cu traiul permanent sau temporar pe teritoriul ei numai după obținerea adeverinței de imigrant, eliberată de Departamentul Migrațiune.

(2) Adeverința de imigrant se eliberează cetățeanului străin sau apatridului sosit în țară pe un termen de peste 90 de zile. Persoana în cauză este obligată să se

adreseze Departamentului Migrațiune, cu cel mult o lună înainte de expirarea termenului menționat, cu un demers în care solicită eliberarea adeverinței.

(3) Adeverința de imigrant este de două tipuri: adeverință de imigrant cu termen fixat și adeverință de imigrant permanentă.

(4) Adeverința de imigrant cu termen fixat se eliberează:

a) lucrătorilor imigranți – pe un termen de pînă la un an, cu posibilitatea prelungirii ei, la cererea titularului, pe noi termene a cîte un an;

b) fondatorului întreprinderii cu investiții străine de cel puțin 100 de mii dolari S.U.A. și persoanelor cu funcții de conducere din cadrul acestei întreprinderi (conducătorului și adjuncților săi), sosiți pentru un anumit timp în Republica Moldova – pe termenul solicitat, care nu va fi mai mare de 5 ani, cu posibilitatea prelungirii adeverinței pe noi termene;

c) imigranților înmatriculați în instituțiile de învățămînt din Republica Moldova – pentru întreaga perioadă de studii;

d) minorilor sosiți în Republica Moldova la rude apropiate – pe un termen de pînă la 3 ani, cu condiția că aceștia dispun de consimțămîntul părinților autentificat de notar.

(5) Adeverința de imigrant permanentă se eliberează imigranților care posedă specialități deosebit de solicitate în țară, specialiștilor de calificare înaltă, invitați de Guvern la propunerea autorităților administrației publice centrale.

(6) Imigranților sosiți în Republica Moldova în cadrul imigrației de familie li se eliberează adeverință de imigrant permanentă. La cerere, adeverința de imigrant poate fi eliberată pe un termen de pînă la 3 ani.

(7) Adeverința de imigrant servește drept temei pentru eliberarea permisului de ședere.

Articolul 25. Permisul de muncă

(1) Pentru desfășurarea activității de muncă, imigrantul este obligat să obțină la Departamentul Migrațiune permis de muncă.

(2) Pentru obținerea permisului de muncă, patronul sau imigrantul este obligat să adreseze un demers la Departamentul Migrațiune.

(3) Permisul de muncă este de două tipuri: permis de muncă cu termen fixat și permis de muncă permanent.

(4) Permisul de muncă cu termen fixat se eliberează:

a) lucrătorilor imigranți – pe un termen de pînă la un an, cu posibilitatea prelungirii lui, la cererea titularului, pe noi termene a cîte un an;

b) fondatorului întreprinderii cu investiții străine de cel puțin 100 de mii dolari S.U.A. și persoanelor cu funcții de conducere din cadrul acestei întreprinderi (conducătorului și adjuncților săi), sosiți pentru un anumit timp în Republica Moldova – pe termenul solicitat, care nu va fi mai mare de 5 ani, cu posibilitatea prelungirii permisului pe termene noi;

c) lucrătorilor cu domiciliu stabil în afara hotarelor Republicii Moldova, sosiți în migrațiune frontalieră în zonele de frontieră ale Republicii Moldova – pe un termen de pînă la un an, cu posibilitatea prelungirii lui, la cererea titularilor, pe noi termene a cîte un an, dacă tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte nu prevăd altfel.

(5) Permisul de muncă cu termen fixat se eliberează lucrătorilor imigranți în modul stabilit de Guvern.

(6) Permisul de muncă permanent se eliberează persoanelor specificate la art.24 alin.(5) și (6).

(7) Permisul de muncă nu se eliberează minorilor și imigranților înmatriculați în instituțiile de învățămînt din Republica Moldova, pe perioada de studii.

Articolul 26. Activitatea de muncă a lucrătorilor detașați

(1) În scopul protejării pieței interne a forței de muncă, la desfășurarea tenderelor și la semnarea contractelor de prestare a serviciilor, încheiate între autoritățile administrației publice centrale și locale cu agenții economici din alte țări, Departamentul Migrațiune aprobă numărul limită de lucrători străini detașați care vor desfășura activitate de muncă pe teritoriul Republicii Moldova.

(2) Persoanelor specificate la alin.(1), care desfășoară activitate de muncă o perioadă mai mare de 30 de zile, Departamentul Migrațiune le eliberează permis de muncă.

(3) Detașarea lucrătorilor de către agenții economici din Republica Moldova pentru desfășurarea activității de muncă peste hotare în baza unor contracte de efectuare a lucrărilor sau de prestare a serviciilor este autorizată de Departamentul Migrațiune.

Articolul 27. Confirmarea de repatriere

Departamentul Migrațiune sau reprezentanții acestuia din unitățile administrativ-teritoriale eliberează repatriaților confirmare de repatriere potrivit legislației în vigoare.

Articolul 28. Modul de eliberare și de anulare a adeverinței de imigrant, a permisului de muncă și a confirmării de repatriere

Modul de eliberare și de anulare a adeverinței de imigrant, a permisului de muncă și a confirmării de repatriere este stabilit de regulamentul aprobat de Guvern.

Articolul 29. Taxa de stat și tarifele pentru legalizarea migrațiunii

(1) Pentru perfectarea și eliberarea adeverinței de imigrant și a permisului de muncă, cetățeanul străin sau apatridul achită o taxă de stat.

(2) Mărimea taxei de stat se stabilește de legislația în vigoare.

(3) Mijloacele bănești, percepute conform tarifelor stabilite pentru serviciile prestate migranților, se virează la contul mijloace extrabugetare al Departamentului Migrațiune, în modul stabilit de legislația în vigoare.

Articolul 30. Operațiunile cu bunuri imobiliare

(1) Este în drept să încheie tranzacții de vânzare-cumpărare a bunurilor imobiliare, în conformitate cu legislația în vigoare, numai persoana care dispune de adeverință de imigrant permanentă sau de confirmare de repatriere în Republica Moldova.

(2) Achiziționarea de bunuri imobiliare situate pe teritoriul Republicii Moldova sau primirea de bunuri imobiliare în baza unui contract de donație nu oferă cetățeanului străin sau apatridului priorități în cazul în care acesta face demers pentru obținerea adeverinței de imigrant permanentă.

Articolul 31. Răspunderea cetățenilor străini și a apatrizilor

(1) Cetățeanul străin sau apatridul care a săvârșit pe teritoriul Republicii Moldova o infracțiune, o contravenție administrativă sau alte contravenții poartă răspundere în conformitate cu legislația în vigoare.

(2) Departamentul Migrațiune poate reduce termenul de ședere a cetățeanului străin sau a apatridului pe teritoriul Republicii Moldova în cazul în care nu mai există motive de ședere în Republica Moldova: i-a fost desfăcut înainte de termen contractul individual de muncă, instituția de învățământ l-a exmatriculat, nu corespunde motivului de ședere declarat, a prezentat date false, a rămas definitivă hotărîrea instanței de judecată.

(3) Hotărîrea cu privire la reducerea termenului de ședere în Republica Moldova se emite de către Departamentul Migrațiune în baza datelor obținute din partea organizațiilor, instituțiilor de învățământ și persoanelor particulare, care au invitat cetățeanul străin sau apatridul, precum și în cazul constatării de către autoritățile de resort ale Republicii Moldova, în baza hotărîrii instanței judecătorești, a încălcărilor legislației comise de cetățeanul străin sau de apatrid.

(4) Hotărîrea de reducere a termenului de ședere în Republica Moldova poate fi atacată în instanța de judecată.

Articolul 32. Expulzarea și extrădarea

(1) Cetățeanul străin sau apatridul poate fi expulzat din Republica Moldova în cazul încălcării prevederilor Codului penal și Codului cu privire la contravențiile administrative sau în cazul cînd aflarea acestora în Republica Moldova periclitează securitatea națională, ordinea, sănătatea sau morala publică.

(2) Imigranții pot fi extrădați numai în baza prevederilor tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte sau în condiții de reciprocitate, în temeiul hotărîrii instanței judecătorești.

(3) Cauzele de expulzare se intentează de către persoanele cu funcții de răspundere ale Ministerului Afacerilor Interne, din oficiu sau în baza cererii întreprinderii, instituției sau organizației ce asigură șederea imigrantului în Republica Moldova. Ministerul Afacerilor Interne expulzează cetățeanul străin sau apatridul în baza hotărîrii instanței de judecată, cu informarea ulterioară a Departamentului Migrațiune, Ministerului Afacerilor Externe sau a altor autorități interesate.

(4) Cheltuielile pentru expulzarea din Republica Moldova sînt suportate de persoanele fizice și juridice care au invitat cetățeanul străin sau apatridul, de persoana expulzată, de compania de asigurare ori sînt achitate din contul fondului de expulzare.

(5) În cazul în care cetățeanul străin sau apatridul nu poate fi expulzat din motive de sănătate, din lipsă de acte necesare sau din alte motive, autoritățile de resort îi eliberează un permis de ședere provizoriu.

(6) Cetățeanul străin sau apatridul este expulzat fie în țara al cărei cetățean este sau ale cărei autorități i-au eliberat actele de identitate, fie, în temeiul tratatelor internaționale, în țara din care a intrat în teritoriul Republicii Moldova.

(7) Cetățeanul străin sau apatridul nu poate fi expulzat într-o țară referitor la care există dovezi că acolo el ar putea fi persecutat pe motive de rasă, naționalitate, religie, pentru opiniile sale politice sau ar putea fi expus unui tratament inuman și degradant, torturii ori pedepsei capitale.

Capitolul VI

SUPRAVEGHEREA ȘI CONTROLUL RESPECTĂRII LEGISLAȚIEI ÎN DOMENIUL MIGRAȚIUNII

Articolul 33. Supravegherea și controlul de stat

(1) Supravegherea și controlul de stat asupra respectării legislației în domeniul migrațiunii la întreprinderi, în instituții și organizații, indiferent de tipul de proprietate și forma juridică de organizare, precum și în autoritățile administrației publice centrale și locale, sînt efectuate de Inspectoratul de Stat Migrațiune, creat în cadrul Departamentului Migrațiune, care își desfășoară activitatea în baza unui regulament aprobat de directorul general al departamentului.

(2) Inspectoratul de Stat Migrațiune este constituit din inspectori superiori de stat, inspectori teritoriali și este condus de un inspector principal de stat, numit în funcție de directorul general al Departamentului Migrațiune.

Articolul 34. Atribuțiile inspectorilor

În scopul exercitării supravegherii și controlului de stat asupra respectării legislației în domeniul migrațiunii, inspectorii Inspectoratului de Stat Migrațiune:

- a) controlează nestingherit respectarea legislației cu privire la migrațiune în toate întreprinderile, instituțiile și organizațiile, indiferent de tipul de proprietate și forma juridică de organizare;
- b) cer persoanelor fizice și juridice prezentarea documentelor respective;
- c) obțin de la toate persoanele fizice și juridice informația și explicațiile necesare pentru exercitarea funcțiilor de control;

d) cer explicații în scris pentru fiecare caz de încălcare de către persoanele fizice și juridice a legislației cu privire la migrațiune;

e) examinează materialele (dosarele) referitoare la încălcarea legislației cu privire la migrațiune și iau decizii în conformitate cu legislația în vigoare;

f) prezintă organelor de resort materialele întocmite în privința persoanelor care au încălcat legislația cu privire la migrațiune, pentru aplicarea de sancțiuni administrative sau disciplinare.

Articolul 35. Soluționarea litigiilor

Litigiile care apar în procesul aplicării prezentei legi se soluționează în modul prevăzut de legislația în vigoare.

Capitolul VII

DISPOZIȚII FINALE ȘI TRANZITORII

Articolul 36

Prezenta lege intră în vigoare la data publicării.

Articolul 37

Guvernul:

- în termen de 2 luni, va adopta actele normative necesare cu privire la asigurarea activității Departamentului Migrațiune;

- în termen de 3 luni:

- va prezenta Parlamentului propuneri pentru aducerea legislației în vigoare în concordanță cu prevederile prezentei legi;

- va aduce actele sale normative în concordanță cu prevederile prezentei legi.

Articolul 38

Din momentul intrării în vigoare a prezentei legi se abrogă:

Legea nr.418-XII din 19 decembrie 1990 cu privire la migrațiune;

art.I al Legii nr.278-XIII din 10 noiembrie 1994 privind modificarea și completarea unor acte legislative;

Legea nr.606-XIII din 13 octombrie 1995 pentru completarea articolului 7 din Legea cu privire la migrațiune;

Legea nr.1396-XIII din 5 decembrie 1997 pentru completarea articolului 5 al Legii cu privire la migrațiune;

art.XIII al Legii nr.263-XIV din 24 decembrie 1998 pentru modificarea și completarea unor acte legislative;

art.II al Legii nr.474-XIV din 25 iunie 1999 pentru modificarea și completarea unor acte legislative;

Legea nr.684-XIV din 19 noiembrie 1999 pentru modificarea Legii cu privire la migrațiune;

art.I al Legii nr.564-XV din 19 octombrie 2001 pentru completarea articolului 10 din Legea nr.418-XII din 19 decembrie 1990 cu privire la migrațiune și a articolului 3 din Legea nr.273-XIII din 9 noiembrie 1994 privind actele de identitate din sistemul național de pașapoarte;

art.I al Legii nr.712-XV din 6 decembrie 2001 pentru modificarea și completarea unor acte legislative.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

EUGENIA OSTAPCIUC

Chișinău, 6 decembrie 2002.
Nr.1518-XV.